
Sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji Ustawodawczej [o poselskich projektach ustaw: ustawy o zmianie Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych i innych ustaw (druk nr 289) oraz Prawo o adwokaturze (druk nr 531)]...

Palestra 40/specjalny, 79-110

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
II kadencja**

**Sprawozdanie
Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka
oraz Komisji Ustawodawczej**

o poselskich projektach ustaw: o zmianie ustawy Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych innych ustaw (druk nr 289) oraz Prawo o adwokaturze (druk nr 531).

Sejm na 29 posiedzeniu w dniu 15 września 1994 r. skierował powyższe projekty ustaw do Komisji Sprawiedliwości oraz Komisji Ustawodawczej w celu rozpatrzenia.

Komisje: Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Ustawodawcza – po rozpatrzeniu tych projektów ustaw na posiedzeniach w dniach 11 października 1994 r., 26 kwietnia 1995 r. oraz 12 kwietnia i 15 października 1996 r.

wnoszą:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisje – zgodnie z art. 40 ust. 3 regulaminu Sejmu – przedstawiają, na żądanie wnioskodawców, następujące wnioski mniejszości:

w art. 1

1) w zmianie 3 art. 4b nadać brzmienie:

„Art. 4b.1. Adwokat nie może wykonywać zawodu:

- 1) jeżeli pozostaje w stosunku pracy,
- 2) jeżeli jego małżonek pełni funkcje sędziowskie, prokuratorskie lub w okręgu izby adwokackiej – w organach dochodzeniowo-sledczych,
- 3) co do którego zapadła uchwała o trwałej niezdolności do wykonywania zawodu,
- 4) jeżeli został ubezwłasnowolniony,
- 5) w razie orzeczenia kary zawieszenia wykonywania czynności zawodowych lub tymczasowego zawieszenia w wykonywaniu czynności zawodowych.

2. Adwokat nie może wykonywać zawodu w okręgu tej izby, w której spokrewniona z nim osoba do drugiego stopnia lub spowinowacona z nim w pierwszym stopniu pełni funkcje wymienione w ust. 1 pkt 2.
3. Zakaz przewidziany w ust. 1 pkt 1 nie dotyczy pracowników nauki.”;

Uwaga:

Przyjęcie powyższego wniosku mniejszości spowoduje następujące konsekwencje:

- w zmianie 39 dotyczącej art. 68 w lit. b) po wyrazach „w art. 4b ust. 1 pkt 1” dodać wyrazy „i 2 oraz ust. 2”;
  - skreślenie art. 5 i 6 w niniejszej ustawie.
- 2) w zmianie 29 dotyczącej art. 47 lit. b) nadać brzmienie:
„b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Od ostatecznej decyzji odmawiającej wpisu na listę adwokatów lub aplikantów adwokackich służy zainteresowanemu odwołanie do Sądu Najwyższego.”;
  - 3) w zmianie 37 dotyczącej art. 66 lit. b) nadać brzmienie:
„b) w ust. 1:
    - pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) osób, które co najmniej przez trzy lata zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora lub wykonywały zawód notariusza”,
    - dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:
„3) osób, które mając kwalifikacje sędziowskie, prokuratorskie lub notarialne przynajmniej przez trzy lata wykonywały zawód radcy prawnego,
4) osób, które odbyły aplikację radcowską przewidzianą w przepisach o radcach prawnych i złożyły egzamin radcowski oraz przynajmniej trzy lata wykonywały zawód radcy prawnego w pełnym wymiarze zatrudnienia.”;
  - 4) zmianie 40 dotyczącej art. 69 nadać brzmienie:
„40) skreślić art. 69”;
  - 5) w zmianie 64 art. 95m nadać brzmienie:
„Art. 95m. Krajowy Zjazd Adwokatury uchwała regulamin w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim przedstawiony przez Naczelną Radę Adwokacką po uzgodnieniu jego projektu z Ministrem Sprawiedliwości”.

Uwaga:

przyjęcie powyższego wniosku mniejszości spowoduje następujące konsekwencje:

- w zmianie 33 dotyczącej art. 56 po lit. b) należy dodać lit. c) w brzmieniu:
„c) w pkt 6 w lit. d) kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje lit. e) w brzmieniu:

- „e) postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim.”,
- w zmianie 34 dotyczącej art. 58 po lit. d) należy dodać lit. e) w brzmieniu:
„e) w pkt 13 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 14 w brzmieniu:
„14) opracowanie projektu regulaminu w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim w celu uzgodnienia go z Ministrem Sprawiedliwości i przedstawienia Krajowemu Zjazdowi Adwokatury do uchwalenia.”,
- po art. 10 należy dodać art. 10a w brzmieniu:
„Art. 10a. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 1, w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z niniejszą ustawą, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie niniejszej ustawy”.

w art. 2

- 6) zmianie 4 dotyczącej art. 4 nadać brzmienie:

I wniosek

- „4) art. 4 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 4.1. Wykonywanie zawodu radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej podmiotom gospodarczym oraz jednostkom organizacyjnym.
2. Radca prawny może świadczyć pomoc prawną także osobom fizycznym w sprawach ze stosunku pracy, ze stosunku ubezpieczeń społecznych, sprawach administracyjnych, a także przy czynnościach zmierzających do podjęcia działalności gospodarczej oraz wynikających z tej działalności – po jej ustaniu, z zastrzeżeniem postanowień, o których mowa w art. 8 ust. 2.
3. Ilekroć w ustawie jest mowa o jednostce organizacyjnej rozumie się przez to organ państwowy lub samorządowy, bądź osobę prawną choćby nie prowadzącą działalności gospodarczej, albo podmiot nie posiadający osobowości prawnej.”;

II wniosek

- „4) art. 4 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 4.1. Wykonywanie zawodu radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej podmiotom gospodarczym, jednostkom organizacyjnym oraz osobom fizycznym z wyłączeniem spraw karnych, rodzinnych i opiekuńczych.
2. Przez jednostkę organizacyjną rozumie się organ państwowy lub samorządowy, osobę prawną, organizację społeczną i polityczną oraz inny podmiot nie posiadający osobowości prawnej.”;

Uwaga: w przypadku przyjęcia wniosku II należy skreślić art. 4 niniejszej ustawy.

7) zmianie 6 dotyczącej art. 6 nadać brzmienie:

„6) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6.1. Zawód radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej, a w szczególności na udzielaniu porad prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed sądami i urzędami na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

2. Postanowienie ust. 1 nie stanowi przeszkody do udzielania opinii prawnych przez nauczycieli akademickich posiadających wyższe wykształcenie prawnicze, a także przez posiadających takie wykształcenie pracowników organów państwowych i samorządowych w ramach wykonywania przez nich obowiązków pracowniczych.”;

8) zmianie 8 dotyczącej art. 8 nadać brzmienie:

I wniosek

„8) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8.1. Radca prawny wykonuje swój zawód;

1) w stosunku pracy lub w stosunku zlecenia,

2) w kancelarii radcy prawnego,

3) w prowadzącej pomoc prawną spółce z wyłącznym udziałem radców prawnych lub z udziałem radców prawnych i adwokatów prowadzonej w formie spółki cywilnej lub spółki jawnej, której wyłącznym przedmiotem działania jest świadczenie pomocy prawnej.

2. Wykonywanie zawodu w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 może mieć miejsce jedynie w kancelarii radcy prawnego lub spółce, o której mowa w ust. 1 pkt 3 jeżeli:

1) radca prawny nie pozostaje równocześnie w stosunku pracy,

2) małżonek radcy prawnego nie pełni funkcji sędziowskich, a osoba z nim spokrewniona do drugiego stopnia albo powinowacona w pierwszym stopniu nie pełni takiej funkcji w okręgu izby właściwej dla radcy prawnego.

3. Radca prawny jest zobowiązany zawiadomić radę właściwej okręgowej izby radców prawnych o podjęciu wykonywania zawodu i formach jego wykonywania, o adresie i nazwie kancelarii lub spółki, o nawiązaniu i rozwiązaniu stosunku pracy, a także o każdej zmianie tych informacji.

4. Zakres pomocy prawnej, czas jej trwania, warunki wykonywania i wynagrodzenia, a w stosunku pracy także czas i miejsce wykonywania świadczenie określa umowa.”;

Uwaga: w przypadku przyjęcia wniosku I art. 5 niniejszej ustawy nadać brzmienie:

„Art. 5. W ustawie z dnia 20 marca 1985 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25, Nr 77, poz. 355, Nr 91, poz. 421 i Nr 105, poz. 509 oraz z 1995 r. nr 34, poz. 163 i nr 81, poz. 406) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. Nie może być sędzią osoba, której małżonek wykonuje zawód adwokata albo radcy prawnego. Nie może być sędzią również osoba, której krewny do drugiego stopnia lub powinowaty pierwszego stopnia wykonuje zawód adwokata na obszarze właściwości tego samego sądu wojewódzkiego albo wykonuje zawód radcy prawnego w okręgu izby właściwej dla tego radcy prawnego.”;

2) w art. 59 w § 1 w pkt 4 po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „albo radcy prawnego”;

3) w art. 61 w § 2 w pkt 3 po wyrazie „wojewódzkiego” dodaje się wyrazy „albo wykonuje zawód radcy prawnego w okręgu izby właściwej dla tego radcy prawnego”.

II wniosek

„8) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. 1. Radca prawny wykonuje swój zawód:

1) w stosunku pracy lub w stosunku zlecenia,

2) w kancelarii radcy prawnego,

3) w prowadzącej pomoc prawną spółce z wyłącznym udziałem radców prawnych lub z udziałem radców prawnych i adwokatów prowadzonej w formie spółki cywilnej lub spółki jawnej, której wyłącznym przedmiotem działania jest świadczenie pomocy prawnej.

2. Świadczenie przez radcę prawnego pomocy prawnej osobom fizycznym może mieć miejsce w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 jedynie w kancelarii radcy prawnego lub w spółce, o której mowa w ust. 1 pkt 3, jeżeli radca prawny nie pozostaje równocześnie w stosunku pracy.

3. Radca prawny jest zobowiązany zawiadomić radcę właściwej okręgowej izby radców prawnych o podjęciu wykonywania zawodu i formach jego wykonywania, o adresie i nazwie kancelarii lub spółki, o nawiązaniu i rozwiązaniu stosunku pracy, a także o każdej zmianie tych informacji.

4. Zakres pomocy prawnej, czas jej trwania, warunki wykonywania i wynagrodzenia, a w stosunku pracy także czas i miejsce wykonywania świadczenia określa umowa.”;

9) zmianie 19 dotyczącej art. 21 nadać brzmienie:

„19) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. Radca prawny może udzielić dalszego pełnomocnictwa (substytucji) innemu radcy prawnemu, a także aplikantowi radcowskiemu.”;

10) w zmianie 24 dotyczącej art. 25 lit. a) nadać brzmienie:

„a) w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymuje brzmienie:

„2) adwokatów,

3) osób, które co najmniej przez trzy lata zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora lub wykonywały zawód notariusza, którzy stanowiska te, tytuły i uprawnienia uzyskali na zasadach określonych w przepisach prawa.”;

11) w art. 9 dotychczasową treść oznaczyć jako ust. 1 i dodać ust. 2 w brzmieniu:

„2. Do radców prawnych i adwokatów będących w dniu 1 października 1996 r. współnikami (akcjonariuszami) lub pracownikami spółki, o której mowa w ust. 1 i wykonujących zawód wyłącznie w tej spółce nie mają zastosowania przepisy art. 1 pkt 3 dotyczące art. 4a ust. 1 i 4b ust. 1 pkt 1 oraz przepis art. 2 pkt 8 dotyczący art. 8 ust. 1 w zakresie formy spółki, w której radca prawny może wykonywać zawód.”.

Uwaga:

Wniosek II w zmianie 6 oraz wniosek II w zmianie 8 należy poddać łącznie pod głosowanie.

Konsekwencją przyjęcia niektórych wniosków mniejszości będzie zmiana numeracji artykułów, ustępów i punktów w ustawie.

Warszawa, dnia 15 października 1996 r.

Przewodniczący Komisji
Sprawiedliwości
i Praw Człowieka
Aleksander Bentkowski

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
i sprawozdawca
Jerzy Jaskiernia

Projekt

USTAWA
z dnia ..... 1996 r.

o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych
oraz niektórych innych ustaw

Art. 1.

W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 i Nr 25, poz. 187, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1986 r. Nr 42, poz. 202, z 1990 r. Nr 36,

poz. 206, z 1995 r. Nr 4, poz. 17 oraz z 1996 r. Nr 77, poz. 367) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Tytuł zawodowy „adwokat” podlega ochronie prawnej.”;

2) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. 1. Zawód adwokata polega na świadczeniu pomocy prawnej, a w szczególności na udzielaniu porad prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed sądami i urzędami.

2. Pomoc prawna świadczona jest osobom fizycznym, podmiotom gospodarczym oraz jednostkom organizacyjnym.

3. Przez jednostkę organizacyjną rozumie się organ państwowy lub samorządowy, osobę prawną, organizację społeczną lub polityczną oraz inny podmiot nie posiadający osobowości prawnej.”;

3) po art. 4 dodaje się art. 4a–4d w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. Adwokat wykonuje zawód: w kancelarii adwokackiej, w zespole adwokackim, w spółce z wyłącznym udziałem adwokatów lub z udziałem adwokatów i radców prawnych prowadzonej w formie spółki cywilnej lub spółki jawnej, której wyłącznym przedmiotem działania jest świadczenie pomocy prawnej.

2. Siedzibę zawodową adwokata, na jego wniosek, wyznacza okręgowa rada adwokacka.

Art. 4b. 1. Adwokat nie może wykonywać zawodu:

1) jeżeli pozostaje w stosunku pracy,

2) co do którego zapadła uchwała o trwałej niezdolności do wykonywania zawodu,

3) jeżeli został ubezwłasnowolniony,

4) w razie orzeczenia kary zawieszenia wykonywania czynności zawodowych lub tymczasowego zawieszenia w wykonywaniu czynności zawodowych.

2. Zakaz przewidziany w ust. 1 pkt 1 nie dotyczy pracowników nauki.

Art. 4c. 1. O trwałej niezdolności do wykonywania zawodu orzeka okręgowa rada adwokacka.

2. Uchwała zapada po wysłuchaniu adwokata i jego pełnomocnika ustanowionego spośród adwokatów oraz po zaznajomieniu się z opiniami lub orzeczeniami lekarskimi. Okręgowa rada adwokacka wyznacza pełnomocnika z urzędu, jeżeli adwokat go nie ustanowi.

3. W razie wszczęcia postępowania o stwierdzenie trwałej niezdolności do wykonywania zawodu, okręgowa rada adwokacka może zawiesić adwokata tymczasowo w wykonywaniu czynności zawodowych. To samo uprawnienie przysługuje okręgowej radzie adwokackiej wtedy, gdy przeciwko adwokatowi zostało wszczęte postępowanie o ubezwłasnowolnienie.

- Art. 4d. 1. Adwokat zawieszony w wykonywaniu czynności zawodowych nie może występować przed sądami lub organami państwowymi i samorządowymi. W okresie zawieszenia adwokat może wykonywać inne czynności zezwolone mu przez dziekana.
2. Czynne i bierne prawo wyborcze do organów samorządu adwokackiego nie przysługuje adwokatowi zawieszonemu w wykonywaniu czynności zawodowych.”;
- 4) w art. 5 wyrazy „Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” zastępuje się wyrazami „Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 5) w art. 6:
- a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:
- „2. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie.
3. Adwokata nie można zwolnić od obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej co do faktów, o których dowiedział się udzielając pomocy prawnej lub prowadząc sprawę.”;
- 6) w art. 7:
- a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
- „2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze zarządzenia, strój urzędowy adwokatów biorących udział w rozprawach sądowych.”;
- 7) w art. 8 w ust. 2 po wyrazie „zniewagę” dodaje się wyrazy „lub zniesławienie”;
- 8) w art. 11 po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
- „5. Nie można łączyć mandatów ustawowych organów samorządu adwokackiego. Ograniczenie to nie dotyczy kierownika zespołu adwokackiego.”
- 9) w art. 13 wyrazy „Radzie Państwa” zastępuje się wyrazami „Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 10) w art. 14:
- a) w ust. 1 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje wyrazy „w terminie 6 miesięcy od daty ich doręczenia”,
- b) w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
- „Skargę spóźnioną Sąd Najwyższy pozostawia bez rozpoznania.”,
- c) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. Naczelna Rada Adwokacka na wniosek Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, uchyla sprzeczną z prawem uchwałę zgromadzenia izby, w terminie 6 miesięcy od daty jej doręczenia.”;
- 11) art. 16 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 16. 1. Opłaty za czynności adwokackie ustala umowa z klientem.
2. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej i Krajowej Rady Radców Prawnych ustala, w drodze rozporządzenia, opłaty za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości, stanowiące podstawę do zasądzenia

- przez sądy kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich.
3. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej i Krajowej Rady Radców Prawnych określi, w drodze rozporządzenia, stawki minimalne za czynności adwokackie, o których mowa w ust. 1.'';
- 12) tytuł działu II otrzymuje brzmienie:
„Wykonywanie zawodu adwokata”;
- 13) w art. 17 wyraz „podstawową” skreśla się;
- 14) skreśla się art. 19;
- 15) skreśla się art. 20;
- 16) art. 21 otrzymuje brzmienie:
„Art. 21. 1. Adwokat powinien zamieszkiwać w miejscowości, w której ma wyznaczoną siedzibę zawodową wykonywania zawodu. Okręgowa rada adwokacka w uzasadnionych wypadkach może zezwolić adwokatowi na inne miejsce zamieszkania.
2. Naczelna Rada Adwokacka w uzasadnionych wypadkach – po zasięgnięciu opinii zainteresowanych okręgowych rad adwokackich – może zezwolić adwokatowi na zamieszkanie w okręgu innej izby, jeżeli miejscowość zamieszkania jest położona w pobliżu miejscowości, w której ma siedzibę zawodową.
3. Adwokat świadczy pomoc prawną z urzędu w okręgu sądu rejonowego, w którym ma wyznaczoną siedzibę zawodową.”;
- 17) skreśla się art. 22;
- 18) w art. 24:
a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Składki na ubezpieczenie społeczne opłacają zespoły adwokackie i spółki jawne, o których mowa w art. 4a ust. 1. Adwokaci wykonujący zawód w kancelariach adwokackich lub w spółkach cywilnych opłacają składki osobiście.”,
b) w ust. 5 wyrazy „Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych” zastępuje się wyrazami „Minister Pracy i Polityki Socjalnej”;
- 19) w art. 32 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Od uchwał zebrania zespołu służy odwołanie do okręgowej rady adwokackiej. Od uchwały okręgowej rady adwokackiej odwołanie nie przysługuje.”;
- 20) art. 35 otrzymuje brzmienie:
„Art. 35. Rozwiązanie zespołu następuje na podstawie uchwały zebrania zespołu lub uchwały okręgowej rady adwokackiej.”;
- 21) art. 36 otrzymuje brzmienie:
Art. 36. Okręgowa rada adwokacka dokonuje wizytacji zespołów adwokackich, kancelarii adwokackich, spółek z wyłącznym udziałem adwokatów oraz adwokatów w spółkach z udziałem adwokatów i radców prawnych.”;

- 22) art. 37 otrzymuje brzmienie:
„Art. 37. Przepisy działu niniejszego stosuje się odpowiednio do adwokatów wykonujących zawód w kancelarii adwokackiej oraz w spółkach o których mowa w art. 4a ust. 1.”;
- 23) po art. 37 dodaje się art. 37a w brzmieniu:
„Art. 37a. 1. Adwokat wykonujący zawód w kancelarii adwokackiej oraz w spółkach, o których mowa w art. 4a ust. 1, obowiązany jest zapewnić zastępstwo w przypadku urlopu lub innej przemijającej przeszkody tak, aby prowadzone przez niego sprawy nie doznały uszczerbku.
2. Dziekan wyznacza z urzędu zastępcę dla adwokata, o którym mowa w ust. 1, nie mającego czasowo lub trwale możliwości wykonywania zawodu jak również w wypadku skreślenia z listy adwokatów. Decyzja dziekana stanowi upoważnienie dla adwokata do prowadzenia spraw i powinna mieć formę pisemną.”;
- 24) w art. 38 w ust. 1 po wyrazie „siedzibę” dodaje się wyraz „zawodową”;
- 25) w art. 39 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) zgromadzenie izby składające się z wszystkich członków izby adwokatów wykonujących zawód oraz delegatów pozostałych adwokatów,”;
- 26) w art. 40 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) określenie minimalnej i maksymalnej liczby członków izby adwokackiej,”;
- 27) w art. 44:
a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,
b) po ust. 1 dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:
„2. Do zakresu działania okręgowej rady adwokackiej należy występowanie do organów rejestrowych lub ewidencyjnych z wnioskiem o wszczęcie postępowania o wykreślenie z rejestru lub ewidencji podmiotu prowadzącego działalność w zakresie pomocy prawnej niezgodnie z przepisami ustawy.
3. Okręgowa rada adwokacka może zawiesić w czynnościach zawodowych, do czasu uiszczenia należności, adwokata, który zalega – pomimo wezwania – z zapłatą składki dłużej niż 6 miesięcy.”;
- 28) w art. 45 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Uchwały w sprawach osobowych zapadają w głosowaniu tajnym. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, który ujawnia swój głos.”;
- 29) w art. 47 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Uchwała okręgowej rady adwokackiej w sprawie wpisu na listę adwokatów powinna być podjęta w ciągu dwóch miesięcy od daty złożenia wniosku o wpis. Uchwała okręgowej rady adwokackiej w sprawie wpisu na listę aplikantów adwokackich powinna być podjęta w ciągu 2 miesięcy po przeprowadzeniu konkursu przez okręgową radę adwokacką.”;

- 30) w art. 48 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
„4. Inne decyzje dziekana podlegają zaskarżeniu w wypadkach przewidzianych w ustawie.”;
- 31) art. 49 otrzymuje brzmienie:
„Art. 49. Okręgowa rada adwokacka prowadzi listę adwokatów i aplikantów adwokackich, której odpis przesyła corocznie Naczelnej Radzie Adwokackiej, właściwym prezesom sądów apelacyjnych, sądów wojewódzkich i właściwym prokuratorom apelacyjnym i wojewódzkim oraz zawiadamia o zmianach na tej liście.”;
- 32) w art. 55 w ust. 2 wyraz „piętnastu” zastępuje się wyrazami „jednej trzeciej”;
- 33) w art. 56 w pkt 6:
a) skreśla się lit. b);
b) skreśla się lit. c);
- 34) w art. 58:
a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) uchylanie sprzecznych z prawem uchwał zgromadzenia izby,”;
b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) wydawanie opinii, o których mowa w art. 16 ust. 2 i 3,”
c) skreśla się pkt 7,
d) w pkt 12:
– lit. a) otrzymuje brzmienie:
„a) zasad wyboru delegatów adwokatów, o których mowa w art. 39 pkt 1,”;
– po lit. f) dodaje się litery g)–j) w brzmieniu:
„g) zasad tworzenia, organizowania, funkcjonowania i rozwiązywania zespołów adwokackich oraz uczestniczenia w dochodzie zespołów,
h) zasad wykonywania zawodu indywidualnie lub w spółkach, o których mowa w art. 4a ust. 1,
i) działania rzeczników dyscyplinarnych,
j) zasad przeprowadzania konkursu na aplikantów adwokackich,”;
- 35) w art. 59 w ust. 3 wyrazy „w art. 58 pkt 2, 7, 11 i 12” zastępuje się wyrazami „w art. 58 pkt 1a, 2, 11 i 12”;
- 36) w art. 65:
a) w pkt 1 skreśla się wyrazy „w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”;
b) w pkt 2 skreśla się wyrazy „posiada obywatelstwo polskie i”;
c) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) ukończył uniwersyteckie studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra prawa lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Polsce za równorzędne i władza językiem polskim w mowie i piśmie,”;
d) w pkt 4 po wyrazie „odbył” dodaje się wyrazy „w Polsce”;
- 37) w art. 66:
a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,

- b) w ust. 1:
- pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) osób, które co najmniej przez trzy lata zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora, wykonywały zawód notariusza lub radcy prawnego,”
  - skreśla się pkt 3 i 4,
- c) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
- „2. Od wymogu odbycia aplikacji adwokackiej okręgowa rada adwokacka może zwolnić obywatela państwa należącego do Unii Europejskiej, jeżeli ukończył on studia prawnicze uznane w Polsce za równorzędne, spełnia przesłanki wymienione w art. 65 pkt 1–3, jest wpisany na listę adwokatów w kraju należącym do Unii Europejskiej i wykonywał zawód adwokata. Naczelna Rada Adwokacka wyznacza okręgową radę adwokacką dla przeprowadzenia egzaminu adwokackiego.”;
- 38) art. 67 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 67. Osoby, które wykonywały zawód sędziego lub prokuratora, nie mogą w ciągu dwóch lat od zaprzestania wykonywania tego zawodu wykonywać zawodu adwokata w okręgu tej izby adwokackiej, w której zajmowały powyższe stanowisko. Zakaz ten nie dotyczy sędziów Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu, Sądu Najwyższego, sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz prokuratorów Prokuratury Krajowej.”;
- 39) w art. 68:
- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Okręgowa rada adwokacka, podejmuje uchwałę dotyczącą wpisu na listę adwokatów, wyznaczając jednocześnie siedzibę zawodową, kierując się w tym względzie koniecznością prawidłowego rozmieszczenia adwokatów dla zapewnienia ludności należytej pomocy prawnej.”;
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Okręgowa rada adwokacka może zaniechać wyznaczenia siedziby zawodowej, jeżeli zachodzą przeszkody, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 1, do wykonywania zawodu adwokata.”;
- 40) w art. 69 w ust. 3 wyrazy „Sądu Najwyższego” zastępuje się wyrazami „Naczelnego Sądu Administracyjnego”;
- 41) w art. 71 po dwukrotnie użytym wyrazie „siedzibę” dodaje się wyraz „zawodową”;
- 42) w art. 72 w ust. 1:
- a) w pkt 3 po wyrazie „siedziby” dodaje się wyraz „zawodowej”;
- b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) objęcia stanowiska w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania lub rozpoczęcia wykonywania zawodu notariusza,”
- c) skreśla się pkt 6;
- 43) art. 75 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 75. Do aplikantów adwokackich stosuje się odpowiednio przepisy art. 5–8, art. 65 pkt 1–3, art. 68 ust. 1.”;
- 44) po art. 75 dodaje się art. 75a w brzmieniu:
- „Art. 75a. Okręgowa rada adwokacka rozstrzyga o wpisie na listę aplikantów adwokackich po przeprowadzeniu konkursu. Konkurs przeprowadza się raz w roku kalendarzowym przed rozpoczęciem roku szkolnego.”;
- 45) art. 76 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 76.1. Aplikacja adwokacka trwa trzy lata i sześć miesięcy, przy czym co najmniej przez okres sześciu miesięcy odbywa się w sądzie, prokuraturze, kancelarii notarialnej lub innej instytucji na podstawie skierowania okręgowej rady adwokackiej.
2. Aplikantom adwokackim wpisanym na listę po odbyciu aplikacji sądowej, prokuratorskiej, notarialnej lub radcowskiej zakończonej pozytywnie zdanym egzaminem, okręgowa rada adwokacka może skrócić okres aplikacji adwokackiej od lat dwóch.
  3. Szkolenie aplikantów może być organizowane wspólnie z aplikantami radcowskimi.
  4. Aplikant adwokacki odbywa aplikację adwokacką pod kierunkiem patrona wyznaczonego przez dziekana okręgowej rady adwokackiej.
  5. Zadaniem patrona jest przygotowanie aplikanta adwokackiego do wykonywania zawodu adwokata w rozumieniu niniejszej ustawy.”;
- 46) art. 77 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 77. 1. Po sześciu miesiącach aplikacji adwokackiej, aplikant adwokacki może zastępować adwokata tylko przed sądem rejonowym, organami ścigania, organami państwowymi, samorządowymi i innymi instytucjami.
2. Po roku i sześciu miesiącach aplikacji adwokackiej, aplikant adwokacki może także zastępować adwokata przed innymi sądami z wyjątkiem Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu.
  3. Aplikant adwokacki, który uprzednio odbył aplikację sądową, prokuratorską, notarialną lub radcowską zakończoną pozytywnie złożonym egzaminem, może zastępować adwokata przed sądem rejonowym, a po odbyciu jednego roku aplikacji adwokackiej przed organami wymienionymi w ust. 2.”;
- 47) w art. 79 w ust. 1 pkt otrzymuje brzmienie:
- „1) okoliczności wymienionych w art. 72 ust. 1 i art. 74.”;

48) w art. 81:

a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,

b) w ust. 1:

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) zawieszenie w czynnościach zawodowych na okres od trzech miesięcy do pięciu lat,”,

– skreśla się pkt 5,

c) po ust. 1 dodaje się ust. 2–5 w brzmieniu:

„2. Obok kary nagany i kary pieniężnej można orzec dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas od roku do pięciu lat.

3. Obok kary zawieszenia w czynnościach zawodowych orzeka się dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas od lat dwóch do lat dziesięciu.

4. Kara nagany oraz kara pieniężna pociąga za sobą utratę biernego prawa wyborczego do organu samorządu adwokackiego na okres trzech lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

5. Kara zawieszenia w czynnościach zawodowych pociąga za sobą utratę biernego i czynnego prawa wyborczego do organu samorządu adwokackiego na okres sześciu lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.”;

49) art. 82 otrzymuje brzmienie:

„Art. 82. 1. Karę pieniężną wymierza się w granicach od pięciokrotnej do pięćdziesięciokrotnej podstawowej składki izbowej. Wpływy z kar pieniężnych okręgowa rada adwokacka przekazuje na cele adwokatury.

2. Kara wydalenia z adwokatury pociąga za sobą skreślenie z listy adwokatów bez prawa ubiegania się o ponowny wpis.”;

50) art. 83 otrzymuje brzmienie:

„Art. 83. 1. W stosunku do aplikantów adwokackich nie orzeka się kary pieniężnej.

2. Przepisy o zawieszeniu adwokatów w czynnościach zawodowych stosuje się odpowiednio do aplikantów adwokackich, przy czym czasu trwania zawieszenia nie zalicza się do okresu obowiązkowej aplikacji adwokackiej.”;

51) art. 84 otrzymuje brzmienie:

„Art. 84. 1. W razie jednoczesnego ukarania za kilka przewinień dyscyplinarnych, sąd dyscyplinarny wymierza karę z poszczególne przewinienia, a następnie karę łączną.

2. Przy orzekaniu kary łącznej stosuje się następujące zasady:

1) w razie orzeczenia kary upomnienia i nagany wymierza się łączną karę nagany,

2) kary upomnienia i nagany nie podlegają łączeniu z karą pieniężną,

3) przy karach pieniężnych łączna kara pieniężna nie może

- przekraczać sumy tych kar i nie może być niższa od najwyższej z orzeczonych kar pieniężnych.
- 4) kara zawieszenia w czynnościach zawodowych nie podlega łączeniu z karami upomnienia, nagany i karą pieniężną,
  - 5) przy orzeczonych za kilka przewinień karach rodzajowo różnych i karze wydalenia z adwokatury wymierza się karę łączną wydalenia z adwokatury, a w wypadku orzeczonych równocześnie kar pieniężnych karę tę orzeka się na zasadach przewidzianych w pkt 3.
3. Zasady przewidziane w ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie wydania orzeczenia łącznego.”;
- 52) art. 85 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 85. 1. Dziekan rady adwokackiej może wymierzyć członkowi izby karę upomnienia.
2. Od kary upomnienia wymierzonej w trybie przewidzianym w ust. 1, służy odwołanie do sądu dyscyplinarnego, który orzeka w tych sprawach jako druga i ostatnia instancja.”;
- 53) art. 86 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 86. Postępowanie dyscyplinarne toczy się niezależnie od postępowania karnego o ten sam czyn, może być jednak zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego.”;
- 54) art. 87 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 87. 1. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się a wszczęte umarza się, jeżeli zaszła okoliczność, która według Kodeksu postępowania karnego wyłącza ściganie.
2. W razie śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego, postanowienie o jego umorzeniu traci moc a postępowanie toczy się nadal, jeżeli żąda tego – w terminie dwumiesięcznym od dnia zgonu obwinionego – jego małżonek, krewny w linii prostej, brat lub siostra.”;
- 55) art. 88 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 88. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili popełnienia przewinienia upłynęły trzy lata a w wypadkach przewidzianych w art. 8 ust. 2 – sześć miesięcy.
2. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie następuje wcześniej niż przedawnienie karne.
3. Przedawnienie dyscyplinarne przerywa każda czynność organu powołanego do ścigania przewinienia.
4. Karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu popełnienia upłynęło pięć lat, a w wypadku przewidzianym w art. 8 ust. 2 – dwa lata.”;

56) art. 89 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 89. 1. Sąd dyscyplinarny jest w zakresie orzekania niezawisły.
2. Sąd dyscyplinarny rozstrzyga samodzielnie nasuwające się zagadnienia prawne i orzeka na mocy przekonania opartego na swobodnej ocenie całokształtu dowodów, uwzględniając okoliczności przemawiające zarówno na korzyść jak i na niekorzyść obwinionego.”;

57) art. 90 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 90. 1. Sąd dyscyplinarny wszczyna postępowanie na wniosek uprawnionego oskarżyciela.
2. Minister Sprawiedliwości może polecić wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatowi lub aplikantowi adwokackiemu.”;

58) art. 91 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 91. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają:
1) sąd dyscyplinarny izby adwokackiej,
2) Wyższy Sąd Dyscyplinarny.
2. Sąd dyscyplinarny izby adwokackiej rozpoznaje wszystkie sprawy jako sąd pierwszej instancji, za wyjątkiem spraw określonych w art. 85 ust. 2.
3. Wyższy Sąd Dyscyplinarny rozpoznaje:
1) jako druga instancja sprawy rozpoznawane w pierwszej instancji przez sądy dyscyplinarne izb adwokackich,
2) inne sprawy przewidziane przepisami niniejszej ustawy.”;

59) po art. 91 dodaje się art. 91a w brzmieniu:

- „Art. 91a. 1. Sąd Najwyższy rozpoznaje rewizję nadzwyczajną wniesioną od prawomocnego orzeczenia, przez Ministra Sprawiedliwości lub Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej z powodu pogwałcenia istotnych przepisów prawa lub oczywistej niesłuszności orzeczenia.
2. Rewizja nadzwyczajna na niekorzyść obwinionego może być wniesiona w ciągu sześciu miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.”;

60) art. 92 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 92. 1. Właściwy do rozpoznania sprawy jest sąd dyscyplinarny izby adwokackiej, której obwiniony jest członkiem w chwili wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.
2. Jeżeli przewinienie objęte jedną sprawą popełniło dwóch lub więcej obwinionych wpisanych na listę adwokatów lub aplikantów adwokackich w różnych izbach, właściwy jest sąd dyscyplinarny, w którego okręgu popełniono przewinienie, a jeżeli miejsca tego ustalić nie można – sąd dyscyplinarny izby, w której wszczęto najpierw postępowanie dyscyplinarne.

3. Spory o właściwość miejscową, jeżeli ustalenie właściwości zgodnie z ust. 2 jest niemożliwe, rozstrzyga Wyższy Sąd Dyscyplinarny.
  4. W razie, gdy sąd właściwy nie może z powodu przeszkody rozpoznać sprawy lub podjąć innej czynności albo gdy wymagają tego względy celowości, Wyższy Sąd Dyscyplinarny wyznaczy inny sąd dyscyplinarny do rozpoznania sprawy.”;
- 61) art. 93 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 93. 1. Stronami w postępowaniu dyscyplinarnym są oskarżyciel, obwiniony i pokrzywdzony.
2. Oskarżycielem w postępowaniu jest rzecznik dyscyplinarny.
  3. Obwinionym jest adwokat lub aplikant adwokacki, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne.
  4. Pokrzywdzonym jest osoba, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone postępowaniem adwokata lub aplikanta adwokackiego określonym w art. 80.”;
- 62) art. 94 otrzymuje brzmienie:
- Art. 94. Obwiniony ma prawo do ustanowienia obrońcy.”;
- 63) art. 95 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 95. 1. Sąd dyscyplinarny orzeka na rozprawie lub na posiedzeniu.
2. Rozstrzygnięcia sądu dyscyplinarnego zapadają w formie orzeczeń lub postanowień. Orzeczenie może być wydane jedynie na rozprawie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.”;
- 64) po art. 95 dodaje się art. 95a–95m w brzmieniu:
- „Art. 95a. Rozprawa przed sądem dyscyplinarnym jest jawna dla członków adwokatury oraz przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości, chyba że zachodzą wymagane przez przepisy Kodeksu postępowania karnego wypadki prowadzenia postępowania przy drzwiach zamkniętych.
- Art. 95b. Ministrowi Sprawiedliwości oraz osobom przez niego upoważnionym przysługuje w każdym stadium postępowania prawo wglądu do akt i żądania informacji o wynikach postępowania dyscyplinarnego, jak również prawo żądania prawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych wraz z aktami sprawy.
- Art. 95c. Postępowanie dyscyplinarne obejmuje:
- 1) dochodzenie,
  - 2) postępowanie przed sądem dyscyplinarnym,
  - 3) postępowanie wykonawcze.
- Art. 95d. Sąd dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny może umorzyć postępowanie dyscyplinarne w przypadkach mniejszej racji.
- Art. 95e. 1. Sąd może wzywać i przesłuchiwać świadków oraz biegłych z zachowaniem przepisów postępowania karnego.
2. Karę za nieusprawiedliwione niestawiennictwo, za odmowę

zeznań lub przyrzeczenia, nakłada na świadka lub biegłego – na wniosek sądu dyscyplinarnego lub rzecznika dyscyplinarnego – sąd rejonowy właściwy według miejsca zamieszkania świadka lub biegłego. Świadek lub biegły nie podlega karze, jeżeli nie był uprzedzony o skutkach niestawiennictwa, odmowy złożenia zeznań lub przyrzeczenia.

3. Przymusowe sprowadzenie świadka zarządza – na wniosek sądu dyscyplinarnego lub rzecznika dyscyplinarnego – właściwy sąd rejonowy.

Art. 95f. Odwołanie przysługuje stronom od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie w pierwszej instancji oraz w wypadkach przewidzianych w niniejszej ustawie, w terminie 14 dni od daty doręczenia odpisu orzeczenia lub postanowienia wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i trybie wniesienia odwołania.

Art. 95g. Cofnięcie odwołania przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej wiąże Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

Art. 95h. 1. Wyższy Sąd Dyscyplinarny rozpoznaje sprawę w granicach odwołania, bierze jednak z urzędu pod rozwagę naruszenie prawa materialnego oraz rażące naruszenie przepisów o postępowaniu.

2. Orzeczenie podlega zmianie na korzyść obwinionego lub uchylenie niezależnie od granic odwołania, jeżeli jest ono oczywiście niesprawiedliwe.

Art. 95i. Wyższy Sąd Dyscyplinarny może orzec na niekorzyść obwinionego tylko wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy.

Art. 95j. 1. Adwokat lub aplikant adwokacki, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karne, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny w szczególnie uzasadnionych okolicznościach sprawy. Postanowienie o tym zawieszeniu wydaje sąd dyscyplinarny z urzędu bądź na wniosek stron.

2. Postanowienie sądu dyscyplinarnego o tymczasowym zawieszeniu jest natychmiast wykonalne. Jeżeli okres tymczasowego zawieszenia trwa więcej niż trzy miesiące, Wyższy Sąd Dyscyplinarny bada z urzędu zasadność zawieszenia.

Art. 95k. 1. W razie uniewinnienia lub umorzenia postępowania, adwokatowi przysługuje w stosunku do izby adwokackiej roszczenie o utracony dochód, jeżeli tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych było nieuzasadnione.

2. Zasady przewidziane w ust. 1 stosuje się odpowiednio do uniewinnienia lub umorzenia postępowania w wyniku rewizji nadzwyczajnej lub wznowienia postępowania.
3. Roszczenie wygasa w razie nie złożenia wniosku w terminie

rocznym od daty uprawomocnienia się orzeczeń dyscyplinarnych, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. O roszczeniach, o których mowa w ust. 1–3, rozstrzyga sąd dyscyplinarny.

Art. 95l. 1. Koszty postępowania dyscyplinarnego stanowią wszelkie wydatki poniesione w związku z tym postępowaniem.

2. Koszty postępowania ponosi obwiniony w razie skazania a w pozostałych wypadkach izba adwokacka.

Art. 95l.1. Usunięcie wzmianki o ukaraniu dyscyplinarnym następuje z urzędu po upływie:

1) trzech lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego orzekającego karę upomnienia, karę nagany lub karę pieniężną,

2) pięciu lat od odbycia kary zawieszenia w czynnościach zawodowych, jeżeli adwokat lub aplikant adwokacki nie zostanie w tym czasie ukarany lub nie zostanie wszczęte przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne.

2. Nie usuwa się wzmianki o karze wydalenia z adwokatury.

Art. 95m. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, w drodze rozporządzenia, wyda szczegółowe przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym.”;

65) skreśla się art. 98.

Art. 2.

W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. Nr 19, poz. 145, z 1989 r. Nr 33, poz. 175, z 1992 r. Nr 36, poz. 159 i z 1996 r. Nr 106, poz. 496) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. 1. Ustawa określa zasady wykonywania zawodu radcy prawnego oraz zasady organizacji i działania samorządu radców prawnych.

2. Tytuł zawodowy „radca prawny” podlega ochronie prawnej.”;

2) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. Pomoc prawna świadczona przez radcę prawnego ma na celu ochronę prawną interesów podmiotów, na których rzecz jest wykonywana.”;

3) w art. 3:

a) w ust. 2 wyraz „zawodowej” zastępuje się wyrazami „radcy prawnego”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 3–5 w brzmieniu:

„3. Radca prawny jest zobowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzieleniem pomocy prawnej.

4. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie.

5. Radca prawny nie może być zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej co do faktów, o których dowiedział się udzielając pomocy prawnej lub prowadząc sprawę.”;
- 4) art. 4 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 4. 1. Wykonywanie zawodu radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej podmiotom gospodarczym, jednostkom organizacyjnym oraz osobom fizycznym z wyłączeniem obrony w sprawach karnych.
2. Przez jednostkę organizacyjną rozumie się organ państwowy lub samorządowy, osobę prawną, organizację społeczną i polityczną oraz inny podmiot nie posiadający osobowości prawnej.”;
- 5) w art. 5:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Radcowie prawni zorganizowani są na zasadach samorządu zawodowego, zwanego dalej „samorządem”.”,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Nadzór nad działalnością samorządu wykonuje Minister Sprawiedliwości w zakresie i formach określonych niniejszą ustawą.”;
- 6) art. 6 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 6. 1. Zawód radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej, a w szczególności na udzielaniu porad prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed sądami i urzędami.
2. Postanowienie ust. 1 nie stanowi przeszkody do udzielania opinii prawnych przez nauczycieli akademickich posiadających wyższe wykształcenie prawnicze, a także przez posiadających takie wykształcenie pracowników organów państwowych i samorządowych w ramach wykonywania przez nich obowiązków pracowniczych.”;
- 7) art. 7 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 7 Pomocą prawną jest w szczególności udzielanie porad i konsultacji prawnych, opinii prawnych, zastępstwo prawne i procesowe.”;
- 8) art. 8 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 8. 1. Radca prawny wykonuje zawód w stosunku pracy, na podstawie umowy cywilno-prawnej, w kancelarii radcy prawnego, w spółce z wyłącznym udziałem radców prawnych lub z udziałem radców prawnych i adwokatów prowadzonej w formie spółki cywilnej lub spółki jawnej, której wyłącznym przedmiotem jest świadczenie pomocy prawnej.
2. Radca prawny może świadczyć pomoc prawną osobom fizycznym nie prowadzącym działalności gospodarczej tylko w kancelarii radcy prawnego lub w spółce, o której mowa w ust. 1.

3. Radca prawny jest zobowiązany zawiadomić radę właściwej okręgowej izby radców prawnych o podjęciu wykonywania zawodu i formach jego wykonywania, o adresie i nazwie kancelarii lub spółki, a także o każdej zmianie tych informacji.
  4. Zakres pomocy prawnej, terminy i warunki jej wykonywania oraz wynagrodzenie określa umowa.
  5. Ilekroć w ustawie jest mowa o „stosunku pracy”, „zatrudnieniu”, „wynagrodzeniu” rozumie się przez to również odpowiednio „stosunek służbowy”, „pełnienie służby” i „uposażenie”.”;
- 9) art. 9 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 9 1. Radca prawny wykonujący zawód w ramach stosunku pracy zajmuje samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi jednostki organizacyjnej.
2. Jeżeli jednostka organizacyjna zatrudnia dwóch lub więcej radców prawnych, jednemu z nich powierza koordynację pomocy prawnej w tej jednostce.
  3. W organie państwowym lub samorządowym radca prawny wykonuje pomoc prawną w komórce lub w jednostce organizacyjnej, w biurze, w wydziale lub na wyodrębnionym stanowisku do spraw prawnych podległym bezpośrednio kierownikowi tego organu. W organie państwowym radca prawny może być zatrudniony także w innej wyodrębnionej komórce lub jednostce organizacyjnej i podlegać jej kierownikowi.
  4. Radcy prawnemu nie można polecać wykonania czynności wykraczającej poza zakres pomocy prawnej.”;

10) w art. 10 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przed sądem wojewódzkim, przed sądem apelacyjnym oraz przed organem drugiej instancji w postępowaniu administracyjnym.”;

11) w art. 11 w ust. 2 po wyrazie „zniewagę” dodaje się wyraz „lub zniesławienie”;

12) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. 1. Radca prawny podczas i w związku z wykonywaniem czynności zawodowych korzysta z ochrony prawnej przysługującej sędziemu i prokuratorowi.

    2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze zarządzenia, strój urzędowy radców prawnych biorących udział w rozprawach sądowych.”;

13) w art. 13 skreśla się ust. 2;

14) w art. 16 skreśla się ust. 2;

15) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. Radca prawny wykonujący zawód w ramach stosunku pracy może być zatrudniony jednocześnie w więcej niż jednej jednostce organizacyjnej i w wymiarze przekraczającym jeden etat.”;

- 16) w art. 18 skreśla się ust. 3;
- 17) w art. 19:
- a) w ust. 1 w zdaniu drugim wyrazy „w terminie 10 dni” zastępuje się wyrazami „w terminie 14 dni”;
  - b) skreśla się ust. 2;
- 18) skreśla się art. 20;
- 19) art. 21 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 21. Radca prawny może udzielić dalszego pełnomocnictwa (substytucji) innemu radcy prawnemu, adwokatowi, a także aplikantowi radcowskiemu.”;
- 20) art. 22 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 22 1. Radca prawny może odmówić udzielenia pomocy prawnej tylko z ważnych powodów.
2. Radca prawny wypowiadając pełnomocnictwo, umowę zlecenia lub umowę o pracę, obowiązany jest wykonać wszystkie niezbędne czynności, aby okoliczność ta nie miała negatywnego wpływu na dalszy tok prowadzonych przez niego spraw.”;
- 21) po art. 22 dodaje się art. 22¹–22⁵ w brzmieniu:
- „Art. 22¹. Rada okręgowej izby radców prawnych jest uprawniona do kontroli i oceny wykonywania zawodu przez radcę prawnego. Kontrolę przeprowadzają i oceny dokonują wizytatorzy powołani przez radę spośród radców prawnych.
- Art. 22². Rada okręgowej izby radców prawnych, na podstawie orzeczenia lekarskiego i po przeprowadzeniu szczegółowego postępowania wyjaśniającego może – na wniosek Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych lub dziekana rady okręgowej izby radców prawnych – podjąć uchwałę o trwałej niezdolności radcy prawnego do wykonywania zawodu. W razie wszczęcia takiego postępowania rada może zawiesić radcę prawnego w wykonywaniu czynności na czas trwania postępowania.
- Art. 22³. 1. Koszty pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu ponosi Skarb Państwa.
2. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ponoszenia kosztów, o których mowa w ust. 1.
- Art. 22⁴. 1. Radca prawny wykonujący zawód na podstawie stosunku pracy ma prawo do wynagrodzenia i innych świadczeń określonych w układzie zbiorowym pracy lub w przepisach o wynagradzaniu pracowników, obowiązujących w jednostce organizacyjnej zatrudniającej radcę prawnego. Wynagrodzenie to nie może być niższe od wynagrodzenia przewidzianego dla stanowiska pracy głównego specjalisty lub innego równorzędnego stanowiska pracy. Jeżeli prawo do dodatków uzależnione jest od wymogu kierowania

zespołem pracowników, wymogu tego nie stosuje się do radcy prawnego.

2. Radca prawny uprawniony jest do dodatkowego wynagrodzenia w wysokości odpowiadającej części kosztów zastępstwa sądowego zasądzonych na rzecz strony przez niego zastępowanej lub jej przyznanych w ugodzie, postępowaniu polubownym, arbitrażu zagranicznym lub w postępowaniu egzekucyjnym, jeżeli koszty te zostały ściągnięte od strony przeciwnej. W państwowych jednostkach sfery budżetowej wysokość i termin wypłaty wynagrodzenia określa umowa cywilno-prawna.

Art. 22⁵. Składki na ubezpieczenie społeczne radcy prawnego opłacają jednostki organizacyjne zatrudniające radcę prawnego, spółki, o których mowa w art. 8 ust. 1 lub osobiście radcowie prawni wykonujący zawód w kancelarii radcy prawnego lub w spółkach określonych w art. 8 ust. 1.”;

22) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. Prawo do wykonywania zawodu radcy prawnego powstaje z chwilą dokonania wpisu na listę radców prawnych i złożenia ślubowania.”;

23) w art. 24:

a) w ust. 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ukończył uniwersyteckie studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra prawa lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Polsce za równorzędne oraz włada językiem polskim w mowie i piśmie,”

– skreśla się pkt 2,

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) jest nieskazitelnego charakteru i swym dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię co do prawidłowego wykonywania zawodu radcy prawnego,”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wpisu na listę radców prawnych dokonuje rada okręgowej izby radców prawnych na wniosek zainteresowanego. Listę prowadzi rada okręgowej izby radców prawnych właściwa dla miejsca jego zamieszkania. Podstawą wpisu jest uchwała rady okręgowej izby radców prawnych.”

c) skreśla się ust. 3–5;

24) w art. 25:

a) w ust. 1:

– skreśla się pkt 2,

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) osób, które co najmniej przez trzy lata zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora albo wykonywały zawód notariusza lub adwokata, którzy stanowiska te, tytuły i uprawnienia uzyskali na zasadach określonych w przepisach prawa.”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada okręgowej izby radców prawnych, aplikantom radcowskim wpisanym na listę po odbyciu zakończonej egzaminem z pozytywnym wynikiem aplikacji sądowej, prokuratorskiej, notarialnej lub adwokackiej, może skrócić okres aplikacji radcowskiej do lat dwóch jak również zwolnić od odbycia aplikacji.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Od wymogu odbycia aplikacji radcowskiej Krajowa Rada Radców Prawnych może zwolnić, na zasadzie wzajemności, obywatela państwa Unii Europejskiej, jeżeli ukończył on wyższe studia prawnicze uznane w Polsce, spełnia przesłanki wymienione w art. 24 ust. 1 pkt 3–5, jest wpisany na listę adwokatów w państwie Unii Europejskiej i wykonywał zawód adwokata lub radcy prawnego. Obywatel państwa Unii Europejskiej zdaje egzamin w okręgowej izbie radców prawnych wyznaczonej przez Krajową Radę Radców Prawnych.”;

25) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26 Osoby, które wykonują zawód sędziego, prokuratora, notariusza, komornika, asesora sądowego, prokuratorskiego i notarialnego bądź odbywają aplikację sądową, prokuratorską lub notarialną nie mogą jednocześnie zostać wpisane na listę radców prawnych ani wykonywać zawodu radcy prawnego.”;

26) w art. 27 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rota ślubowania składanego przez radcę prawnego ma następujące brzmienie: „Ślubuję uroczyście, że wykonując zawód radcy prawnego przyczyniać się będę do ochrony i umacniania porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązki zawodowe wypełniać sumiennie i zgodnie z przepisami prawa, zachować tajemnicę zawodową, postępować godnie i uczciwie, kierując się zasadami etyki radcy prawnego i sprawiedliwości.”;

27) w art. 28:

a) w ust. 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wykonywania zawodu adwokata,”,

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) podjęcia pracy w organach wymiaru sprawiedliwości, w organach ścigania lub kancelarii notarialnej.”,

b) w ust. 3 skreśla się wyraz „osób”;

28) w art. 29:

a) skreśla się pkt 2,

b) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) nie uiszczania składek członkowskich za okres dłuższy niż jeden rok,”;

29) w art. 30 w ust. 1 wyrazy „mimo spełnienia warunku” zastępuje się wyrazami „pomimo wniosku radcy prawnego”;

30) art. 31 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 31. 1. Uchwała rady okręgowej izby radców prawnych w sprawie wpisu na listę radców prawnych powinna być podjęta w ciągu trzech miesięcy od dnia złożenia wniosku.
2. Od uchwały, o której mowa w ust. 1, służy odwołanie do Krajowej Rady Radców Prawnych w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.
3. Od ostatecznej decyzji odmawiającej wpisu na listę radców prawnych oraz w wypadku niepodjęcia uchwały przez radę okręgowej izby radców prawnych w ciągu trzech miesięcy od złożenia wniosku o wpis lub niepodjęcia uchwały przez Krajową Radę Radców Prawnych w ciągu trzech miesięcy od doręczenia odwołania, zainteresowanemu służy skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.”;

31) w art. 31¹:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada okręgowej izby radców prawnych zawiadamia, w terminie 30 dni, Ministra Sprawiedliwości o każdej uchwale o wpisie na listę radców prawnych lub aplikantów radcowskich, jak i o odmowie wpisu.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Sprzeciw Ministra Sprawiedliwości może być zaskarżony przez zainteresowanego do Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia sprzeciwu.”;

32) w art. 32:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Aplikacja radcowska trwa trzy lata i sześć miesięcy.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Aplikację radcowską odbywa się w jednostkach organizacyjnych, a co najmniej przez okres roczny – w sądzie, w kancelarii notarialnej i prokuraturze, na podstawie porozumienia rady okręgowej izby radców prawnych z kierownikiem właściwej jednostki organizacyjnej, prezesem sądu wojewódzkiego, izby notarialnej lub prokuratorem wojewódzkim.”;

33) art. 33 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 33. 1. Na listę aplikantów radcowskich może być wpisana osoba, która spełnia warunki określone w art. 24 ust. 1 pkt 1, 3–5 i zapewni pokrycie kosztów aplikacji radcowskiej.
2. Wpis na listę aplikantów radcowskich następuje po przeprowadzeniu konkursu przez radę okręgowej izby radców prawnych.

3. Konkurs przeprowadza się raz w roku przed okresem szkoleniowym w ciągu dwóch miesięcy od określonego przez radę okręgową izby radców prawnych terminu przyjmowania wniosków o wpis na listę aplikantów radcowskich. Okres przyjmowania wniosków nie może być krótszy niż miesiąc.
  4. Przepisy art. 3 ust. 3–5, art. 11, art. 12 ust. 1, art. 23, art. 24 ust. 1 pkt 1, 3–5, art. 27, art. 31 i art. 31¹ stosuje się odpowiednio.”;
- 34) po art. 35 dodaje się art. 35¹ w brzmieniu:
- „Art. 35¹. Po upływie sześciu miesięcy od rozpoczęcia aplikacji radcowskiej, aplikant radcowski może zastępować radcę prawnego przed sądem rejonowym i organami administracji pierwszej instancji. Po dwóch latach aplikacji radcowskiej, aplikant radcowski może zastępować radcę prawnego przed innymi sądami za wyjątkiem Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego.”;
- 35) art. 37 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 37. 1. Aplikanta radcowskiego skreśla się z listy aplikantów radcowskich:
- 1) w wypadkach, o których mowa w art. 29 pkt 1, 3–6, stosowanych odpowiednio,
  - 2) w razie nieprzystąpienia bez usprawiedliwionej przyczyny do egzaminu radcowskiego w terminie ustalonym przez radę okręgową izby radców prawnych.
2. Rada okręgową izby radców prawnych może skreślić aplikanta radcowskiego z listy aplikantów radcowskich, jeżeli stwierdzi jego nieprzydatność do wykonywania zawodu radcy prawnego.
3. Od uchwały o skreśleniu aplikanta z listy aplikantów w trybie ust. 2, służy odwołanie do Krajowej Rady Radców Prawnych.”;
- 36) w art. 38:
- a) w ust. 1 skreśla się zdanie drugie,
  - b) w ust. 2 wyrazy „państwowymi biurami” zastępuje się wyrazem „kancleriami”,
  - c) po ust. 2 dodaje się ust. 3–5 w brzmieniu:
- „3. Szkolenie aplikantów radcowskich może być organizowane wspólnie z aplikantami adwokackimi.
4. Aplikant radcowski odbywa aplikację radcowską pod kierunkiem patrona wyznaczonego przez radę okręgową izby radców prawnych.
5. Zadaniem patrona jest przygotowanie aplikanta radcowskiego do wykonywania zawodu radcy prawnego w rozumieniu niniejszej ustawy.”;
- 37) w art. 41:
- a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) współdziałanie w kształtowaniu i stosowaniu prawa,”,
- b) w pkt 5 wyraz „czuwanie” zastępuje się wyrazem „nadzór”,
  - c) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
- „6) prowadzenie badań w zakresie funkcjonowania pomocy prawnej.”;

- 38) art. 43 otrzymuje brzmienie:
„Art. 43. 1. Kadencja organów samorządu trwa cztery lata, jednakże organy są obowiązane działać do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych organów.
2. Członkowie organów mogą być odwołani przez organ, który ich wybrał.”;
- 39) art. 46 otrzymuje brzmienie:
„Art. 46. Krajowa Rada Radców Prawnych przedstawia corocznie informację o funkcjonowaniu samorządu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- 40) art. 47 otrzymuje brzmienie:
„Art. 47. Minister Sprawiedliwości może zaskarżyć do Sądu najwyższego sprzeczną z prawem uchwałę organów samorządu w terminie sześciu miesięcy od dnia doręczenia mu tej uchwały. Sąd utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy bądź uchyla ją i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi samorządu, ustalając wytyczne co do sposobu jej załatwienia.”;
- 41) w art. 48 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Uchwała Krajowej Rady Radców Prawnych powinna być podjęta w terminie dwóch miesięcy, a uchwała Krajowego Zjazdu Radców Prawnych na najbliższym Zjeździe.”;
- 42) w art. 50:
a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. W zgromadzeniu okręgowej izby radców prawnych uczestniczą wszyscy radcowie prawni należący do danej izby oraz, bez prawa głosu, aplikanci radcowscy tej izby.”,
b) w ust. 4 skreśla się pkt 10;
- 43) w art. 52 w ust. 3:
a) w pkt 3 wyraz „czuwanie” zastępuje się wyrazem „nadzór”,
b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) występowanie do organów rejestrowych lub ewidencyjnych z wnioskiem o wszczęcie postępowania o wykreślenie z rejestru lub ewidencji podmiotu prowadzącego działalność w zakresie pomocy prawnej niezgodnie z przepisami niniejszej ustawy.”,
c) skreśla się pkt 5;
- 44) w art. 53 wyraz „gospodarczej” zastępuje się wyrazem „finansowej”;
- 45) w art. 56 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. W Krajowym Zjeździe Radców Prawnych udział biorą delegaci wybrani przez zgromadzenia okręgowych izb radców prawnych oraz, z głosem doradczym, nie będący delegatami: członkowie ustępującej Krajowej Rady Radców Prawnych, Przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Główny Rzecznik Dyscyplinarny i Przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej.”;

46) w art. 57:

a) skreśla się pkt 5,

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Krajowej Rady Radców Prawnych, Wyższej Komisji Rewizyjnej, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego”;

c) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) uchwalanie zasad etyki radców prawnych”;

47) w art. 58 w ust. 2 wyraz „miesiąca” zastępuje się wyrazami „dwóch miesięcy”;

48) w art. 60:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) reprezentowanie samorządu wobec sądów, organów państwowych i samorządowych, instytucji i organizacji”;

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wybór prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych oraz Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, jeżeli jego mandat wygaś w okresie pomiędzy Krajowymi Zjazdami Radców Prawnych”;

c) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) wybór przewodniczącego Krajowego Zespołu Wizytatorów, jego zastępcy i członków”;

d) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) koordynowanie doskonalenia zawodowego radców prawnych”;

e) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) uchwalanie regulaminów:

a) działalności samorządu i jego organów,

b) zakresu, trybu działania oraz zasad wynagradzania wizytatorów,

c) odbywania aplikacji radcowskiej i składania egzaminu radcowskiego oraz pokrywania kosztów aplikacji radcowskiej i ustalania ich wysokości,

d) prowadzenia list radców prawnych i aplikantów radcowskich”;

f) w pkt 10 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

„11) określanie wysokości składki członkowskiej i zasad jej podziału oraz wysokości opłat związanych z decyzją w sprawie wpisu na listę radców prawnych i aplikantów radcowskich oraz opłat manipulacyjnych.”;

49) w art. 61 wyraz „gospodarczej” zastępuje się wyrazem „finansowej”;

50) w art. 63 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ze składek radców prawnych i aplikantów radcowskich, opłat związanych z postępowaniem w sprawie wpisu na listę radców prawnych i aplikantów radcowskich oraz kar pieniężnych”;

51) art. 64 otrzymuje brzmienie:

„Art. 64. Radca prawny i aplikant radcowski podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej;

- 1) za zawinione, nienależyte wykonywanie zawodu radcy prawnego,
- 2) od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny naruszające przepisy dotyczące porządku i dyscypliny pracy, określone w Kodeksie pracy.”;

52) w art. 65:

a) w ust. 1:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na okres od trzech miesięcy od pięciu lat,”,

– po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) kara pieniężna nie niższa od połowy przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za miesiąc poprzedzający datę orzeczenia dyscyplinarnego i nie wyższa od pięciokrotności tego wynagrodzenia,”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Obok kary nagany z ostrzeżeniem i kary pieniężnej można orzec dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas od roku do pięciu lat.

2b. Obok kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego orzeka się dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas od lat dwóch do lat dziesięciu,”;

53) w art. 70:

a) w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „upłynął rok” zastępuje się wyrazami „upłynęły trzy lata”,

b) w ust. 4 skreśla się wyrazy „spośród radców prawnych”;

54) w art. 71 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Usunięcie wzmianki o orzeczeniu dyscyplinarnym następuje z urzędu po upływie:

1) trzech lat od uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego orzekającego karę upomnienia lub nagany z ostrzeżeniem,

2) pięciu lat od upływu okresu zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego.”;

55) art. 72 otrzymuje brzmienie:

Art. 72.1. Sąd Najwyższy rozpoznaje rewizję nadzwyczajną wniesioną od prawomocnego orzeczenia przez Ministra Sprawiedliwości lub Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych z powodu pogwałcenia istotnych przepisów prawa lub oczywistej niesłuszności orzeczenia.

2. Rewizja Nadzwyczajna na niekorzyść obwinionego może być wniesiona w ciągu sześciu miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.”;

56) art. 75 otrzymuje brzmienie:

„Art. 75. Stosunek służbowy oraz wynikające z niego prawa i obowiązki radców prawnych i aplikantów radcowskich będących żołnierzami

w czynnej służbie wojskowej, funkcjonariuszami Policji, urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej w zakresie nie określonym niniejszą ustawą określają przepisy odrębnych ustaw.”;

- 57) skreśla się art. 78;
- 58) skreśla się art. 79;
- 59) skreśla się art. 80;
- 60) skreśla się art. 81;
- 61) skreśla się art. 82;
- 62) skreśla się art. 83.

Art. 3.

W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 1980 r. Nr 9, poz. 26 i Nr 27, poz. 111, z 1982 r. Nr 7, poz. 55 i Nr 45, poz. 289, z 1983 r. Nr 41, poz. 185, z 1984 r. Nr 34, poz. 183, z 1986 r. Nr 47, poz. 228, z 1987 r. Nr 21, poz. 123 i Nr 33, poz. 186, z 1989 r. Nr 20, poz. 107, z 1990 r. Nr 34, poz. 201, z 1991 r. Nr 100, poz. 442 i Nr 119, poz. 513, z 1994 r. Nr 122, poz. 593, z 1995 r. Nr 1, poz. 1 oraz z 1996 r. Nr 43, poz. 189) w art. 33 w § 3 po wyrazie „advokat” dodaje się wyrazy „i radca prawny”.

Art. 4.

W ustawie z dnia 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 13, poz. 96, z 1982 r. Nr 16, poz. 124 i Nr 41, poz. 273, z 1983 r. Nr 44, poz. 203, z 1985 r. Nr 23, poz. 100 i Nr 31, poz. 138, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 20, poz. 135, z 1989 r. Nr 29, poz. 154 i Nr 34, poz. 180, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 43, poz. 251, Nr 53, poz. 306 i Nr 72, poz. 422, z 1991 r. Nr 83, poz. 371 i Nr 100, poz. 442, z 1992 r. Nr 24, poz. 101, z 1994 r. Nr 74, poz. 332 i Nr 126, poz. 615 oraz z 1995 r. Nr 89, poz. 443 i poz. 444) w art. 79 w § 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Radca prawny może być również pełnomocnikiem pokrzywdzonego podmiotu gospodarczego.”.

Art. 5.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25, Nr 77, poz. 355, Nr 91, poz. 421 i Nr 105, poz. 509 oraz z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 81, poz. 406) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) skreśla się art. 53;
- 2) w art. 59 w § 1 skreśla się pkt 4,
- 3) w art. 61 w § 2 skreśla się pkt 3.

Art. 6.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 1994 r. Nr 19, poz. 70, Nr 105, poz. 509 i z 1995 r. Nr 34, poz. 163) wprowadza się następujące zmiany:

- l) w art. 16 w ust. 3 skreśla się pkt 3;
- ł) w art. 100 ust. 2 skreśla się wyrazy „i 3”.

Art. 7.

W ustawie z dnia 23 grudnia 1988 roku o działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 41, poz. 324, z 1990 r. Nr 26, poz. 149 i Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 31, poz. 128, Nr 41, poz. 179, Nr 73, poz. 321, Nr 105, poz. 452, Nr 106, poz. 457 i Nr 107, poz. 460, z 1993 r. Nr 28, poz. 127, Nr 47, poz. 212 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 27, poz. 96 i Nr 127, poz. 627, z 1995 r. Nr 60, poz. 310, Nr 85, poz. 426, Nr 90, poz. 446 i Nr 147, poz. 713 oraz z 1996 r. Nr 41, poz. 177 i Nr 45, poz. 199) skreśla się art. 24.

Art. 8.

Spółki posiadające w przedmiocie swojej działalności nie tylko pomoc prawną oraz spółki świadczące wyłącznie pomoc prawną, w których skład nie wchodzi lub wchodzi nie tylko radcowie prawni i adwokaci, powinny w ciągu jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, dostosować swoją formę, skład osobowy i przedmiot działalności do przepisów tej ustawy albo zlikwidować działalność w zakresie świadczenia pomocy prawnej.

Art. 9.

Spółki z udziałem zagranicznym świadczące w dniu 1 października 1996 r. wyłącznie usługi prawne, utworzone na podstawie zezwoleń wydanych na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. Nr 60, poz. 253, Nr 80, poz. 350 i Nr 111, poz. 480, z 1993 r. Nr 134, poz. 646 oraz z 1996 r. Nr 45, poz. 199) zachowują prawo do świadczenia pomocy prawnej w dotychczasowym zakresie.

Art. 10.

Spółki z udziałem zagranicznym mogą być tworzone na podstawie ustawy, o której mowa w art. 9, w celu świadczenia pomocy prawnej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie prawa obcego i międzynarodowego, jeżeli spełniają następujące warunki:

- 1) wszyscy wspólnicy (akcjonariusze) zagraniczni posiadają uprawnienia do samodzielnego wykonywania zawodu prawnika uzyskane za granicą albo są spółkami z wyłącznym udziałem takich osób, a wszyscy wspólnicy polscy są radcami prawnymi lub adwokatami,
- 2) wspólnicy (akcjonariusze) zagraniczni wykażą wzajemność ze strony krajów, w których posiadają uprawnienia do samodzielnego wykonywania zawodu prawnika a w przypadku spółek, o których mowa w pkt 1, ze strony krajów ich siedziby.

Art. 11.

Minister Sprawiedliwości ogłosi w Dzienniku ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, w drodze obwieszczenia, jednolity tekst ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze i jednolity tekst ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych – z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania tych jednolitych tekstów.

Art. 12.

Ustawa wchodzi w życie po upływie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia.